

HØRINGSSVAR

Sag. 24-016181

Beslutning om økonomiske ramme for råd og nævn

Ældrerådet anbefaler at aftalen fra 14. juni 2024 fastholdes uændret**

Ældrerådet skal videreformidle synspunkter mellem borgerne og kommunalbestyrelsen om lokalpolitiske spørgsmål, der vedrører de ældre.

Da ældrerådet skal varetage alle ældres interesser og synspunkter og tale på de ældres vegne er det af stor betydning, at rådet opretholder en tæt kontakt til alle ældre i kommunen.

Kommunernes samarbejde med civilsamfundet på ældreområdet.

En af de bærende værdier i den nye ældrelov er, at kommunerne har et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfundet set i lyset af de kommende reformer. Ældrerereformen og -sundhedsreformen. Hvordan kan kommunerne inddrage frivillige kræfter på en måde, der gavner både ældre borgere og deres pårørende. Ældrerådene kan spille en faciliterende rolle i udviklingen af lokale løsninger.

Citat: ny ældrelov

Resumé fra lov 546 af 6.6.2007: Diæter m.v. til medlemmer af ældreråd:

Lovens formål er at give kommunerne pligt til at yde medlemmerne af de kommunale ældreråd diæter, erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse for dermed at fjerne en mulig barriere mod at stille op til valg i ældrerådet.

Medlemmer af ældrerådene bliver dermed ligestillet med handicaporganisationernes medlemmer af handicaprådene. Loven trådte i kraft den 1. juli 2007.

“Demokrati er regering af folket gennem folket for folket”

– Abraham Lincoln

Byrådet Slagelse kommune

27. maj 2025

24-0161181/OPA

Høringssag: Beslutning om økonomisk ramme for råd og nævn.

"Ældrerådene er noget af det mest velfungerende lokaldemokrati, vi har. Når vi med ældrereformen lægger op til at styrke det lokale ansvar og samspillet mellem lokale kræfter og kommunerne, er det derfor afgørende for mig, at vi sikrer, at ældrerådene også har ressourcerne til at løfte de nye opgaver".

Ældreminister Mette Kierkgaard, 24. oktober 2024

Byrådet skal træffe beslutning om den økonomiske ramme for råd og nævn, med henblik på at opnå den jf. budgetaftalen for 2025, ønskede besparelse på 500.000 kr., herunder hvilken model, der skal udgøre rådernes grundlag for udmøntningen. Beslutningen vedrører kun Ældrerådet, Handicaprådet og Ø-udvalget.

Byrådet skal desuden træffe beslutning om antal af medlemmer i Ældrerådet og Handicaprådet for byrådsperioden 2026-2029.

Forvaltningen har udarbejdet oplæg om forskellige handlemuligheder, for at opnå den ønskede besparelse.

Sagsfremstillingen til økonomiudvalgets møde den 16. juni 2025 inkl. bilag blev sendt til høring i råd og nævn den 12. maj 2025.

Ældrerådet behandlede sagen i sit møde den 27. maj 2025 og har følgende kommentarer til det fremsendte materiale:

Lovgivning og vejledning om Ældreråd.

Indledningsvis vil Ældrerådet gøre opmærksom på teksten i den gældende Ældrelov og den pr. 1. juli 2025 kommende nye Ældrelov inkl. Vejledning om Ældreråd. Kapitel 10. "Ældreråd", *vedhæftet som bilag.

Af Ældreloven fremgår det, at **"Kommunalbestyrelsen skal ved begyndelsen af en kommunal valgperiode i samarbejde med Ældrerådet fastlægge de nærmere rammer for rådets virke". (herunder udarbejdelsen af Ældrerådets vedtægter)**

Ældrerådet kan derfor ikke i denne valgperiode være med til at fastlægge rammerne for det nye Ældreråd, der skal virke i perioden 2026 – 2029.

Ældrerådet vil ikke kunne godkende hverken model 1 eller 2 i bilag 2 samt bilag 3 Regelsæt for vederlag og diæter.

Kommentarer med oplysninger om det nuværende Ældreråd.

Det fremgår, at sagen har været drøftet ved et fælles informationsmøde med Ældrerådet, Handicaprådet og Ø-udvalget den 19. maj 2025. Til mødet var afsat 1 time. Ældrerådet har ikke haft forudgående drøftelser med byråd/forvaltningen om, hvordan Ældrerådet arbejder. Derfor er forvaltningens sagsfremstilling blevet meget misvisende og mangelfuld.

Ældrerådet er uforstående over for, at Ældrerådet arbejdsmæssigt sammenlignes med Handicaprådet, da det er 2 meget forskellige råd, bortset fra, at rådene begge er høringsberettigede.

Handicaprådet er et lovpligtigt råd, hvor Dansk Handicapråds afdeling indstiller kandidater og hvor Byrådet foretager den endelige *udpegning af* medlemmer.

Ældrerådet er et lovpligtigt råd, der vælges ved direkte valg i forbindelse med valget til kommunalbestyrelse og regionsråd. Det vil sige, at Ældrerådets medlemmer er *folkevalgte*. Ældrerådet er en selvstændig forvaltningsenhed og er omfattet af forvaltningsloven og offentlighedsloven.

Ældrerådet rådgiver kommunalbestyrelsen i ældrepolitiske spørgsmål og formidler synspunkter mellem borgerne og kommunalbestyrelsen om lokalpolitiske spørgsmål, der vedrører ældre. Ældrerådet skal medvirke til at øge borgernes medindflydelse på kommunens ældrepolitik. Ældrerådet skal sikre, at dialogen og samarbejdet mellem de ældre og kommunalbestyrelsen fastholdes og udbygges. Ældre skal have mulighed for at drøfte og følge indholdet og udformningen af kommunens ældrepolitik.

Ældrerådet er vidende om, at Slagelse kommune hvert år modtager bloktilskud fra staten til at afholde alle udgifterne ved Ældrerådets virksomhed, sekretærbistand, valg m.v. Dette skal ikke forveksles med det for nyligt med Ældreministeren aftalte bloktilskud på 2,4 mio.kr. som tidligere gik direkte til Danske Ældreråd (en organisation, for alle landets 98 ældreråd) men som nu fordeles via bloktilskud til landets 98 kommuner.

Fælles retningslinjer for rådene.

På side 2 i sagsfremstillingen under fælles retningslinjer for rådene, er indsat 2 skemaer vedrørende udbetalinger som omfattes af diætretegnativet. Her burde det fremgå, at der i Ældrerådet er 15 medlemmer og at der i Handicaprådet kun er 7 medlemmer som er diætberettiget.

Det fremgår af teksten, at Ældrerådet har haft et markant højere mødeaktivitet end Handicaprådet og Ø-udvalget. Årsagen er, at Ældrerådet har underarbejdsgrupper, der udarbejder høringssvar m.v. Disse arbejdsgrupper fremgår af Ældrerådets vedtægter, som Byrådet har godkendt.

I 2024 har Ældrerådet haft 11 ordinære møder og udarbejdet 13 høringssvar og 4 bekymringsskrivelser. Handicaprådet har haft 5 ordinære møder og udarbejdet 5 høringssvar.

Oversigt over Ældrerådets deltagelse i arbejdsgrupper, konferencer, temadage m.v.

Ældrerådets underarbejdsgrupper	Som det fremgår af Ældreloven kan Ældrerådet oprette underudvalg og grupper, der beskæftiger sig med forskellige områder. Ældrerådet deltager i møder i de nedsatte underarbejdsgrupper ifølge vedtægter for Ældrerådet: Omsorg-pleje- og aktiveringsarbejdsgruppen, Sundhed-forebyggelse- og kulturarbejdsgruppen, Teknik-plan- og Landdistriktsarbejdsgruppen, Økonomi- og Budgetarbejdsgruppen og Aktivitets- og PR-arbejdsgruppen, Hjemmeside arbejdsgruppen, samt ad hoc arbejdsgrupper, valgarbejdsgruppen med flere. Når en sag er sendt i høring til Ældrerådet, er det underarbejdsgrupperne, der samles og udarbejder et høringssvar, der godkendes og besluttet på førstkommande Ældrerådsmøde. Arbejdsgrupperne holder samtidig øje med de politiske udvalgs referater, således at vi kan være opdateret på ældrepolitiske sager så vi kan opretholde Ældrerådets høringsret, da ikke alle sager som retligt skulle have været til høring i Ældrerådet når frem.
Ældredag for borgere +60	Ældrerådet har arrangeret og afholdt Ældredag for 150 -200 borgere/ pr. gang med, foredrag fra politikere både fra folketinget, regionen samt kommunen. Et kulturelt indslag og fortæring både i 2022- 2023 og 2024.
Temadage for borgerne	Ældrerådet afholder temadage. Et eksempel er i maj måned i år, hvor vi afholdt et kursus sammen med Borger Beredskabet "Hvordan klarer du dig selv i 3 døgn". Kurset blev afholdt i henholdsvis Slagelse, Korsør og Skælskør og der tilmeldte sig 275 borgere, der fik kaffe og kage.
Danske Ældreråd (Landsdækkende organisation for 98 ældreråd i Danmark)	Danske Ældreråd arrangerer temadage i marts og november måned hvert år samt årligt repræsentantskabsmøde og konference i maj måned. Der afholdes løbende kurser hvor uddannelse og læring om nye tiltag gennemgås, Dette med henblik på opdatering af medlemmerne. Det kan være nye love eks. ældreloven og sundhedsstrukturen og andet der er "oppe i tiden" som Ældrerådet skal følge med i. Ældrerådet i Slagelse kommune har 3 delegerede (stemmeberettigede) ved Repræsentantskabsmødet og <u>ikke kun 2</u>, som det fremgår af forvaltningens sagsfremstilling.

Regionsældrerådet	Ældrerådet er repræsenteret med 2 medlemmer i Regionsældrerådet med hovedsæde i Regionshuset i Sorø, hvor repræsentanter fra de 17 kommuner i Region Sjælland deltager. Dette med henblik på at holde medlemmerne opdateret på hvad der sker, både på ældreområdet og på sundhedsområdet. Samtidig får vi viden og erfaringer fra de andre kommuner.
§ 18 indstillingsudvalget (Serviceleven)	Ældrerådet har 2 repræsentanter i § 18 indstillingsudvalget. Udvalget udvælger de foreninger og sociale institutioner som har søgt midler efter servicelovens § 18. Indstillingsudvalget beslutter størrelsen på tilskuddet, som efterfølgende godkendes af Sundhedsudvalget.
Bymidtegrupperne	Ældrerådet har i alt 3 delegerede i Bymidtegrupperne i henholdsvis Slagelse, Korsør og Skælskør
-Bruger- og Pårørenderåd -Centerråd/Tovholdergruppe -Fællesmøde med borgere, pårørende, observatører for Ældrerådet og personale"	Ældrerådets medlemmer har hvert deres plejecenter eller aktivitetscenter hvor de er observatører. Tidligere hed det et Bruger- og Pårørenderåd på plejecentrene og et Centerråd/Tovholdergruppe på Aktivitetscentrene. Det har været en fin ordning, da det har fungeret på den måde, at Ældrerådets medlemmer har fået viden om hvordan det går på plejecentrene og denne viden bliver der orienteret om på Ældrerådets møder. Samtidig orienterer Ældrerådets medlemmer plejecentrene og aktivitetscentrene om, hvad der sker på Ældrerådets område. Nu er møderne ændret til at hedde "Fællesmøde med borgere, pårørende, observatører for Ældrerådet og personale". Der er 4 årlige møder på plejecentrene og ca. 9 årlige møder på aktivitetscentrene. Her forventer Ældrerådet at deltage uændret som tidligere.
Ældrerådets studietur	Ældrerådet er på 1 årlig 2-dages studietur, hvor vi besøger andre kommuner i landet. Kontakten til kommunerne formidles af Ældrerådet i den pågældende kommune. Vi bliver orienteret om kommunernes projekter på ældreområdet og ser plejecentre, genoptræningscentre, aktivitetscentre m.v. Et eksempel fra 2024 er besøg i Viborg, Fredericia og Nyborg kommuner. Den viden og læring vi opnår bringes med i ældrerådets arbejde.
Patient- og pårørende udvalg i forbindelse med Sundhedsråd (Træder i kraft fra 1. januar 2027)	I forbindelse med nedsættelse af 6 Sundhedsråd i Region Østjylland vil der i den forbindelse blive etableret patient- og pårørende udvalg til hvert Sundhedsråd, som skal repræsentere ældrerådene i de pågældende kommuner. Vi er 8 kommuner i det Sundhedsråd som Slagelse kommune hører til.

	Der arbejdes i øjeblikket på hvorledes landets Ældreråd bliver inddraget, hvor vi forventer at få et medlem.
Valgarbejdsgruppe Ældrerådvalg hvert 4. år	Ifølge Ældrerådets forretningsorden, skal nedsættes en valgarbejdsgruppe i forbindelse med Ældrerådvalget hvert 4. år.

I bilag 2 til forvaltningens sagsfremstilling fremgår et skema med overskriften **diætberettiget mødeaktivitet**. Dette skema er meget mangelfuldt. Årsagen kan være, at forvaltningen ikke har indbudt til samarbejde med Ældrerådet, og bedt om en oversigt som ovenstående, og hvor Ældrerådet nærmere havde kunnet forklare vores mødeaktiviteter.

Det kan ikke være rigtigt, at der ikke kan udbetales befordringsgodtgørelse til F-møder. Det må være en fejl. Da det er kommunen, der indkalder og afholder møderne i Bymidtegrupperne og §18 indstillingsudvalget.

Antal medlemmer i Ældrerådet og Handicaprådet 2026-2029.

I sagsfremstillingen på side 3 er udarbejdet et skema med antal medlemmer.

Det undrer Ældrerådet, hvorfor kolonnen, der vedrører Ældrerådet er hel tom. Der er ikke skrevet noget om, at Ældrerådet er et folkevalgt organ for over 24.500 borgere 60+ inklusive handicappede borgere. En fjerdedel af kommunens indbyggere.

Ældrerådet har i sit møde den 25. marts 2025 behandlet sagen om antal medlemmer i Ældrerådet for næste valgperiode. Ældrerådet ønsker fortsat at være 15 medlemmer, da Slagelse kommunes størrelse og demografi gør, at der skal være mulighed for at repræsentere alle kommunens borgere over 60 år uanset bopæl.

Af sagsfremstillingen fremgår det, at administrationen har forslag til et ensartet mødeomfang for de tre råd. Ældrerådet kan ikke se, at mødeomfanget kan sammenlignes, idet der henvises til oversigten på foregående side. Ældrerådet har et mere omfattende mødeomfang, da vi løbende skal følge med i udviklingen både på ældreområdet og sundhedsområdet i forbindelse med de nye love og reformer. Som det tidligere er beskrevet, så *"Rådgiver Ældrerådet kommunalbestyrelsen i ældrepolitiske spørgsmål og formidler synspunkter mellem borgerne og kommunalbestyrelsen om lokalpolitiske spørgsmål, der vedrører ældre. Ældrerådet skal medvirke til at øge borgernes medindflydelse på kommunens ældrepolitik. Ældrerådet skal sikre, at dialogen og samarbejdet mellem de ældre og kommunalbestyrelsen fastholdes og udbygges. Ældre skal have mulighed for at drøfte og følge indholdet og udformningen af kommunens ældrepolitik."*

Kontorhold

Forslaget om at kontorhold udgår, beklager Ældrerådet meget, da medlemmer af Ældrerådet er langt over 60år. Og de fleste i vores alder kan ikke arbejde på en iPad. Vi bruger meget blæk og papir, fordi de

udskriver dagsorden og referater mm. Fastholdes forslaget om fuld digitalisering skal der stilles min. en 15" bærbar computer samt en hurtig internetforbindelse til rådighed til alle ældrerådsmedlemmer.

Ældrerådet kan ikke acceptere at tilskuddet fjernes, da udgiften til køb af printere, blæk og papir udgør mere end det skattepligtige tilskud på 1400 kr. pr. år.

Telefon

Medlemmerne af Ældrerådet har megen kontakt indbyrdes og med borgere, plejecentre, aktivitetscentre og forvaltning, hvorfor det ikke er hensigtsmæssigt, at dette tilskud fjernes, alternativet kunne være at byrådet stiller en mobil telefon til rådighed for alle Ældrerådets medlemmer. (ikke kun til formanden) Fjernes tilskuddet begrænser vi muligheden for at Ældrerådet kan udføre det arbejde vi er folkevalgt til at udføre. (Ældrerådet ønsker her ligestilling med byrådsmedlemmerne)

Afslutning

Ældrerådet vil ikke kunne godkende hverken model 1 eller 2 i sagsfremstillingen samt bilag 2 og bilag 3 Regelsæt for vederlag og diæter.

Ifølge Ældreloven skal *kommunalbestyrelsen i samarbejde med Ældrerådet fastlægge de nærmere rammer for rådets virke*. Det må være det nyvalgte Ældreråd, som skal tage stilling til de af forvaltningen foreslåede indskrænkninger og reduktioner af Ældrerådets virke for den kommende valgperiode

" Ældrerådet finder det vigtigt at understrege, at rådets manglende tilslutning til det administrative oplæg ikke (alene) skyldes beskæringen i diverse mødediæter og kørselsgodtgørelser, idet der ligger et langt større stykke ulønnet arbejde gemt i gennemlæsning af høringsmateriale, forberedelse af høringssvar, planlægning af arrangementer, gennemgang af udvalgsdagsordener m.m.

Sammenholdes dette forhold med de generelle nedskæringer, der også er foretaget på ældrerådsområdet kan ældrerådet frygte, at denne samlede manglende politiske anerkendelse af rådets arbejde vil fjerne motivationen for en aktiv deltagelse i ældrerådsarbejdet både i nuværende og fremtidige ældreråd."

Ældrerådet er en vigtig medspiller med tæt kontakt til de ældre og pårørende, lokal dialog er nøglen til en stærk ældrepleje samt indførsel til nye reformer med mere.

Ældrerådet anbefaler at forslaget ikke vedtages, men bevares i nuværende form. Vedtages ændringerne kan byrådet være årsag til at det bliver svært eller umuligt at finde borgere med interesse for arbejdet, med de kraftige ændringer og begrænsninger der foreslås.

*Vedlagt bilag. Ny ældrelov, Kapitel 10. Ældreråd

**Sag: 24-006933 Diæter og godtgørelse af udgifter for medlemmer af Ældrerådet i Slagelse Kommune

Med venlig hilsen

Slagelse Ældreråd

